

KAEVE- JA UURINGUVÄLJADE SEISUND, KAEVANDAMISE TEHNOLOOGILISED VÕIMALUSED JA RESSURSI KASUTAMISE VÕIMALIKKUS

1. Ammendatud või ammandumas kaeväljad (ressursi edasine kasutamine on võimatu või ebatõenäoline, ammenduvad keskmiselt 5 aastaga:

- 1) **Ahtme kaevväli** – 4 plokki. Ammendatud. Ploki Ahtme 1 jääkvaru on kaevandatav Estonia kaevanduse suunalt. Kurtna maastikukaitseala vahetus läheduses olevate plokkide varu tuleb hoida kaitseala hoidetervikuks;
- 2) **Aidu kaevväli** – suur osa on ammendatud töötava Aidu karjääri (Eesti Põlevkivi Kaevandamise AS) poolt. Välja lääneosale on kaevandamisloa taotluse esitanud Põlevkivi Kaevandamise AS, OÜ VKG Aidu Oil ja OÜ Merko Kaevandused. Maardla lääneosa alad on eravalduses, seetõttu on probleemne maa kasutusõiguse saamine; kaevväljal asub 13 muinsuskaitse all olevat kultusekivi, kaevvälja lähiümbruses elab 600 inimest, naabruses on Maidla mõisakompleks 5 riikliku kaitse all oleva kultuurimälestisega.
- 3) **Sompa kaevväli** – Põlevkivi Kaevandamise ASi peatatud kaevandus. Jääkvaru on kaevandatav naaberväljade (Viru, Ojamaa) poolt;

- **Tammiku kaevväli** – 3 plokki. Põlevkivi Kaevandamise ASi peatatud kaevandus. Jääkvaru (Tammiku Kose plokk) on kaevandatav pealmaakaevandamisega. Suur osa jääkvarust on kaetud Jõhvi linna hoonestusega;

- **Kohtla-Vanaküla kaevväli** – 3 plokki. Ammendatud ja suletud Kohtla kaevanduse (Põlevkivi Kaevandamise AS) poolt. Kohtla Vanaküla alal on Aidu karjääri mäeeraldisel lahustükid ja laiendid.

2. Töötavad ja perspektiivsed kaeve- ja uuringuväljad:

- **Estonia kaevväli** – 5 plokki. Osa plokkide 1–3 varust on ammendatud töötava Estonia kaevanduse (Põlevkivi Kaevandamise AS) poolt. Plokk 4 lõuna pool kaevvälja on vaba, plokk 5 varu kaevandamine on probleemne Kurtna maastikukaitseala ja Vasavere veehaarde läheduse tõttu;

- **Kohala uuringuväli** – 4 plokki. Ploki Kohala 1+4 paikneb suletud Ubja kaevandus ja osa varust on hõlvatud ASi Kunda Nordic Tsement Ubja töötava karjääri mäeeraldisega. Ressurss on tervikuna kasutatav vaid tsemenditööstuse tarbeks;

- **Narva kaevväli** – 2 plokki. Põlevkivi kaevandamise ASi töötav karjäär. Ühele osale ploki Narva 2 varust on antud kaevandamisloa ettevõttele OÜ Merko Kaevandused, teisele ploki on esitatud taotlus samalt ettevõtelt;

- **Ojamaa uuringuväli (Ida–Virumaa Maidla ja Mäetaguse vald)** – 3 väga hea kaevandamisväärsusega varuplokki. Plokkide 1 ja 2 kaevandamisõigus on OÜl VKG Aidu Oil. Välja läänepiiriks on Purtse mattunud org. Lõunaosas halvendab kaevandamistingimusi Ahtme tektooniline rike. Väljal on looduskaitsealad. Kaevandamiseks perspektiivne ja allmaakaevandamiseks sobiv ala;

- **Põhja-Kiviõli uuringuväli** – 2 plokki. Valdavalt Põhja–Kiviõli põlevkivikarjääri (Kiviõli Keemiatööstuse OÜ) mäeeraldis. Hõlvamata alale on Kiviõli Keemiatööstuse OÜ esitanud kaevandamisloa taotluse;

- **Sirgala kaeveväli** – 4 plokki. Põlevkivi Kaevandamise ASi Narva Karjääri osa.

- **Viru kaeveväli** – 2 plokki. Põlevkivi Kaevandamise ASi töötav kaevandus.

3. Uuringuväljad, kus varu kasutamine ei ole majanduslikel, tehnoloogilistel või keskkonnakaitselistel põhjustel õigustatud:

- **Haljala uuringuväli (Lääne–Virumaa Haljala, Kadrina, Sõmeru ja Rakvere vald)** – 5 madala kaevandamisväärsusega varuplokki, aktiivse tarbevaru osa on 14%. Välja lääneosas on Loobu ja idaosas Seli mattunud ürgorg, välja lõunaosa läbivad Rakvere ja Sõmeru tektooniline rikkevöönd. Asustus on tihe. Väljal on arvukad muistised. Võimalikuks kaevandamismooduseks oleks pealmaakaevandamine ja lankaevandamine, ent asustuse tõttu ei ole kasutuselevõtt perspektiivne;

- **Kabala uuringuväli (Lääne–Virumaa Rägavere vald)** – 4 madala kaevandamisväärsusega varuplokki, aktiivne tarbevaru puudub. Välja piiravad läänest Aseri tektooniline rike ja idast Kunda mattunud ürgorg. Väljal on rohkesti looduskaitsealasid. Võimalikuks kaevandamismooduseks oleks allmaakaevandamine, ent madala kaevandamisväärsuse tõttu pole see perspektiivne;

- **Kohala uuringuväli (Lääne–Virumaa Sõmeru ja Vinni vald)** – 3 keskmise kaevandamisväärsusega varuplokki, aktiivne tarbevaru (2%) on ainult Ubja mäeeraldisel. Välja põhjapiiriks on põlevkivikihindi avamusjoon. Välja piiravad läänest mattunud ürgorg ja idast Aseri tektooniline rike. Väli asub valdavalt Pandivere veekaitsealal. Võimalikuks kaevandamise viisiks oleks nii pealmaa- kui ka allmaakaevandamine, ent laialdane kasutamine on probleemne keskkonnatingimuste tõttu;

- **Oandu uuringuväli (Ida–Virumaa Maidla ja Lääne–Virumaa Vinni vald)** – 6 varuplokki. Plokid 1–3 paiknevad põhja pool Ahtme geoloogilist riket, nende kaevandamisväärsus on madal kuni keskmine. Aktiivne varu väljal puudub. Osale väljast taotleb kaevandamisõigust OÜ VKG Aidu Oil. Välja idapiiriks on Purtse mattunud org. Välja läbib lääne–idasuunaline Ahtme tektooniline rike, mis jaotab selle kaheks osaks. Välja lääneosas on Sirtsu looduskaitseala, kaguosas Muraka looduskaitseala, lisaks veel mitmeid kaitstavaid objekte. Kaevandamisviisiks sobib allmaakaevandamine, kuid rohkete kaitstavate objektide ja põlevkivi madala kaevandamisväärsuse tõttu ei ole ala kasutuselevõtt otstarbekas;

- **Pada uuringuväli (Lääne–Virumaa Rägavere, Sõmeru ja Viru Nigula vald)** – 4 keskmise kaevandamisväärsusega varuplokki. Aktiivne varu puudub. Välja põhjapiiriks on põlevkivikihindi avamusjoon. Väli on liigendatud Kunda mattunud oru ja Aseri tektoonilise rikkevööndiga. Väli on suhteliselt tihedalt asustatud ja piirneb idast Sämi–Kuristiku looduskaitsealaga. Võimalik oleks pealmaakaevandamise alana, ent eeldatavate keskkonnakahjustuste tõttu ei ole välja kasutuselevõtt otstarbekas;

- **Peipsi uuringuväli (Ida–Virumaa Maidla, Tudulinna, Mäetaguse, Iisaku ja Illuka vald)** – 8 väga madala kaevandamisväärsusega varu plokki. Aktiivset varu pole. Väljal on suur osa Muraka ja Agusalu looduskaitsealast, võimalik oleks allmaakaevandamine, kuid üldiselt on ala kaevandamiseks perspektiivitu;

- **Permisküla uuringuväli (Ida–Virumaa Alajõe, Illuka (peamiselt) ja Vaivara vald)** - 8 varuplokki, mille kaevandamisväärsus on valdavalt keskmine. Plokkide 1–4 lasumiks on Devoni kivimid, milles võib esineda Kvaternaarisetetega täitunud ürgorgusid. Plokid 2 ja 3

on Puhatu looduskaitseala all. Tehnoloogiliselt sobib allmaakaevandamine, ent kaitsealade tõttu on kasutamiseks väheperspektiivne;

- Rakvere uuringuväli (Lääne–Virumaa Kadrina, Rakvere, Vinni ning Harjumaa Kuusalu vald) – 7 väga madala kaevandamisväärsusega uuringuplokki, mis pole varuna arvel. Asuvad tiheda asustusega alal. Väli on põhiliselt Pandivere veekaitseala all. Perspektiivitu kaevandamisala;

- Seli uuringuväli (Ida–Virumaa Mäetaguse, Maidla ja Iisaku vald) – 4 madala kaevandamisväärsusega varuplokki. Plokid 1 ja 3 on varasemate kavade kohaselt Estonia kaevanduse reservvaru. Väljale taotleb kaevandamisõigust OÜ VKG Aidu Oil. Põhjast piirab välja Ahtme tektooniline rikkevöönd. Suures osas hoiualade all (Muraka raba, Seli soo). Tehnoloogiliselt sobiks allmaakaevandamine, kuid madala kaevandamisväärsuse ja looduskaitsealade piirangute tõttu väheperspektiivne;

- Sonda uuringuväli (Lääne–Virumaa Rägavere ja Vinni ning Ida–Virumaa Mäetaguse, Sonda ja Maidla vald) – 7 madala kaevandamisväärsusega varu plokki. Parimale, 2. plokile on taotluse esitanud OÜ Merko kaevandused ja OÜ VKG Aidu Oil. Välja põhjaosa, plokid 1, 2 ja 7 on tektooniliselt tugevasti rikutud. Ploki 3 all on Sirtsu sookaitseala. Plokil 7 on tihe asustus. Tehnoloogiliselt sobib allmaakaevandamine, aga ala pole kaevandamiseks otstarbekas;

- Uljaste uuringuväli (Lääne–Virumaa Rägavere ja Ida–Virumaa Sonda vald) – 2 kõrge kaevandamisväärsusega varu plokki. Maavara geoloogilise uuringu luba taotleb OÜ Merko Kaevandused. Ala on läbitud tektoonilistest rikestest. Väljal on kaitseala. Avakaevandamise ala, kuid keskkonnakaitsealadel põhjustel kaevandamiseks väheperspektiivne;

4. Perspektiivsed uuringuväljad:

- Uus-Kiviõli uuringuväli (Ida–Virumaa Maidla, Mäetaguse ja Iisaku vald) – 3 kõrge kaevandamisväärsusega varuplokki. Kaevandamise õigust taotlevad Põlevkivi Kaevandamise AS, OÜ Merko Kaevandused ja OÜ VKG Aidu Oil. Välja kirdepiiriks on Savala mattunud ürgorg. Sotsiaalsetel põhjustel on alal võimalik ainult allmaakaevandamine ja peamise võimaliku tehnoloogiana kamberkaevandamine maa hoidmisega. Lankkaevandamine, mille puhul põlevkivivaru väljamine oleks täielikum, võib tulla kõne alla välja loodeosas ja seda vaid juhul, kui see ei kutsu esile maakatte olulisi muutusi;

- Puhatu uuringuväli (Ida–Virumaa Iisaku ja valdavalt Illuka vald) – 6 keskmise ja kõrge kaevandamisväärsusega varuplokki. Plokkide 2 ja 3 lasumiks on Devoni kivimid, milles esineb täpsemalt kontuurimata ürgorgusid. Plokid 2 ja 3 on Puhatu looduskaitseala all, teised plokid on kaitsealade all osaliselt. Alale on esitanud kaevandamise loa taotluse OÜ Merko Kaevandused. Allmaakaevandamise ala, kus plokid 1,4,5 ja 6 sobivad kaevandamiseks peaaegu täies mahus või osaliselt. Perspektiivne piirkond.